

DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

TANIMLAMA

Bir kavrama ya da olayın belirgin özellikleriyle tanıtılmasına tanımlama denir. Tanım kısaca "nedir" sorusuna verilen cevaptır.

ÖRNEK: İnsan vücudunun en küçük yapı taşına hücre denir.(Nesnel)

ÖRNEKLENDİRME

İleriye sürülen soyut düşüncenin somutlaştırılması yöntemidir. Söylenmek istenilenin okuyucunun kafasında canlandırılmasını sağlayan bir yöntemdir.

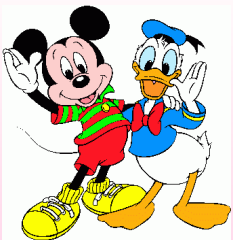
ÖRNEK: Genç Kalemler hareketi, edebiyatımıza özellikle dil konusunda yepyeni bir anlayışı getirmiştir. Türkçe kendi benliğine yavaş yavaş dönmeye başlamış; halk, aydınların yazdıklarını anlar duruma gelmiştir.1911'li yıllarda yazan Ömer Seyfettin'i, Ziya Gökalp'i açıp okuyun, severek, anlayarak okursunuz yazdıklarını. Sözcükler, tamlamalar... hep anlayacağınız biçimdedir.

KARŞILAŞTIRMA

Karşılaştırmada iki varlık, iki kavram ya da iki şey arasındaki benzerlik ve karşıtıklardan yararlanma söz konusudur. Benzerliklerin ya da karşıtıkların ortaya konması karşılaştırma ile olur.

ÖRNEK: Özge Ali'ye göre daha çalışkandır.
En çok sevdiğim arkadaşım sensin.
Eski şiir hayali öğeleri yeni şiir ise somut öğeleri içerir.

TANIK GÖSTERME

Anlatılmak istenilen düşüncenin başkalarının görüşlerinden, sözlerinden yararlanarak açıklanması yoludur. Başkalarının aynı konuda söylediği sözler yazı içerisinde alıntı olarak gösterilir. Tanık olarak düşüncesine başvuru kişisinin, konusunda uzman güvenilir olması gerekir.

ÖRNEK: Mutluluk, aslında herkesin çok yakınında. İsteyen herkes, her an mutlu olabilir. Fizyof Sokrates: "Bir kitap, bir çiçek, bir kuş... ne büyük saadet!" derken bunu anlatmıyor mu?

SAYISAL VERİLERDEN YARARLANMA

Düşünceyi inandırıcı kılmamanın yollarından biri de sayısal verilerden yararlanmadır. İnsanlar okuduklarının sayılarla desteklendiğini görürlerse yazıyı daha da inandırıcı bulurlar.

ÖRNEK: Adapazarı Şeker Fabrikası 1953'te işletmeye açıldı. Kuruluşta günde 1800 ton olan pancar işleme kapasitesi 1980'de 6000 tona çıkarıldı. Bu büyük bir gelişme.

BENZETME

Bir durumu, bir kavramı açıklarken aralarında benzerlik ilgisi kurulabilen iki varlık, iki olay ya da iki kavramdan zayıf olanın güçlü olana benzetilmesiyle yapılır.

ÖRNEK: "Boş bırakılmış topraklar, gübrelili ve bereketli ise, yüz bin çeşit otla dolar. Yararlı olabilmeleri için onlara kazma vuruyor, işe yarar tohumlar ekiyoruz. Ruhlar da böyledir. Onları bir fikirle uğraştırıp dizginlerini tutmazsanız, uçsuz bucaksız bir hayal dünyasında başıboş, öteye beriye dolaşır dururlar. Bir amaca bağlanmayan ruh, yolunu yitirir."

